

fund i henseende til gennem ydelse af tilskud at opretholde den grønlandske befolknings levestandard. For at skaffe mulighed for en sådan konjunkturdigning er det foreslået, at den grønlandske eksport centraliseres i en salgsorganisation. For at undgå et for stort administrativt apparat i forhold til den grønlandske produktions størrelse har man dog ment at burde overlade til fremtidens afgørelse, på grundlag af den interesse det private erhvervsliv måtte udvise, hvornår en selvstændig central salgsorganisation bør oprettes, og indtil dette sker, vil Den kgl. grønlandske handel fungere som salgsorganisation. I sin prisansættelse til de grønlandske og danske leverandører skal salgsorganisationen tage konjunkturpolitiske hensyn, således at der i gode tider opspares en konjunkturfond, der i dårlige tider kan benyttes til at holde højere priser til producenterne, end afsætningsmulighederne betinger.

For at salgsorganisationen skal kunne varetage sin konjunkturdignende opgave er det foreslået, at de i Grønland bosatte fangere, fiskere, færeholdere og andre erhvervsdrivende har pligt til at afsætte deres til salg udenfor Grønland beregnede produkter til salgsorganisationen eller til en af de til salgsorganisationen knyttede eksportvirksomheder. Undtaget fra denne bestemmelse er ifølge § 11, stk. 2, husflidsarbejder og andre varer, hvis betydning for den samlede grønlandske økonomi er ringe. Handel med grønlandske produkter i Grønland kan som hidtil ske frit, altså udenom salgsorganisationen.

Til § 12.

I overensstemmelse med grønlandskommissionens forslag (betænkning 5, første bind, siderne 71—73) er statsministeriet af den opfattelse, at der ved tilrettelæggelsen af det grønlandske erhvervsliv bør tilstræbes en udvikling, der indebærer mulighed for et selvstændigt grønlandsk næringsliv bl. a. derved, at der gives private grønlændere adgang til med tiden at kunne overtage Den kgl. grønlandske handels butikker i Grønland og drive handelsvirksomheden for egen regning, og ved at staten såvidt muligt søger at afhænde eller bortforpagte sine værksteder i Grønland til private håndværkere.

Såfremt bestræbelserne for at fremme et selvstændigt grønlandsk næringsliv lykkes, vil det ligesom i Danmark være rigtigst at fastsætte visse regler for udøvelse af privat næringsvirksomhed.

Under henvisning hertil er det i § 12 foreslået, at enhver, der i Grønland ønsker at drive selvstændig næringsvirksomhed som industridrivende, håndværker, handlende og lignende, af landshøvdingen skal have udstedt et næringsbrev, forinden virksomheden påbegyndes.

Ifølge bestemmelsens stk. 2 er statsministeren bemyndiget til efter forhandling med ministeren for handel, industri og søfart at fastsætte nærmere regler om betingelserne for at være fører af eller maskinist ombord i grønlandsk fartøj. Bestemmelsen må ses på baggrund af bestræbelserne for at fremme udviklingen af et søgående grønlandsk storfiskeri.

Til § 13.

Som betingelse for at få udstedt næringsbrev er det i § 13, stk. 1, foreslået, at pågældende skal have dansk indfødsret og være fyldt 21 år. Endvidere skal pågældende have haft fast bopæl i Grønland i mindst 6 måneder forud for anmeldelsens indgivelse og må ikke være umyndiggjort eller ude af rådighed over sit bo. Endelig må pågældende ikke ved dom være udelukket fra valgret til landsrådet.

I § 13, stk. 2, er der givet statsministeren eller efter dennes nærmere bemyndigelse landshøvdingen en beføjelse til under særlige omstændigheder at give dispensation fra betingelserne om 6 måneders ophold i Grønland. Denne dispensationsadgang har man ment at burde indsætte i lovforslaget for ikke at udelukke, at f. eks. grønlændere, der har haft ophold i Danmark for deres uddannelses skyld, kan etablere sig i Grønland som håndværkere eller handlende uden at have haft 6 måneders forudgående ophold i Grønland. Endvidere kan statsministeren — eventuelt landshøvdingen — under særlige omstændigheder dispensere fra straffebestemmelsen.

Til § 14.

Ved bestemmelsen i § 14, stk. 1, er der givet statsministeren bemyndigelse til efter forhandling med ministeren for handel, industri og søfart at fastsætte nærmere regler for aktieselskabers og andelselskaber med begrænset ansvar's ret til at drive næringsvirksomhed i Grønland.

Ved bestemmelsen i stk. 2 foreslås brugsforeninger og andre andelsforeninger, ligesom det er tilfældet efter den danske næringslov, fritaget for at erhverve næringsbrev.

I stk. 3 foreslås det, at de i stk. 2 omhandlede foreninger, der fordeler varer fra butik eller lignende fast udsalgssted skal foretage